

Spis treści

Halina Rusek: Wprowadzenie	7
Halina Rusek: Einführung	12

SPOJRZENIE W PRZESZŁOŚĆ

– HISTORYCZNE UWARUNKOWANIA TOŻSAMOŚCI ŚLĄSKA

Dan Gawrecki: Tożsamości terytorialne, etniczne i narodowościowe w śląskiej historii	21
Janusz Spyra: O świadomości regionalnej mieszkańców Śląska Cieszyńskiego przed I wojną światową. Przyczynek do relacji między badaniami historycznymi a socjologicznymi	38
Zygmunt Kłodnicki: Grupy etnograficzne i przezwiskowe na Śląsku	54
Iwona Nowakowska-Kempna, Mieczysław Chęciek: Gwary śląskie w procesach globalizacji i lokalizacji	86
Małgorzata Goc: Mapa osiedleń jako baza badań nad wybranymi zagadnieniami z historii i kultury powojennej ludności Opolszczyzny	96
Wiesława Korzeniowska: Edukacja regionalna w aspekcie kształtowania postaw obywatelskich (w świetle rocznych sprawozdań gimnazjów woj. śląskiego – do 1939 r.)	117
Danuta Kocurek: Edukacja regionalna w dobie ekspansji kultury masowej (na przykładzie powiatu pszczyńskiego)	126

TRZY ZIEMIE ŚLĄSKIE

I ICH WSPÓŁCZESNE DYLEMATY TOŻSAMOŚCIOWE

– PERSPEKTYWA TEORETYCZNA I EMPIRYCZNA

Zenon Jasiński: Dylematy tożsamościowe młodzieży opolskiej	137
Andrzej Kasperek: Od etyki pracy do estetyki konsumpcji? Studium socjologiczne na przykładzie mieszkańców Katowic	151

Grzegorz Odoj: Ku nowej tożsamości. Górnślaskie miasta przemysłowe w procesie przemian	167
Marian G. Gerlich: Pamięć zbiorowa a transformacja symboliczna. Przypadek górnoślaski	180
Teresa Smolińska: Lansowany wizerunek Ślązaka we współczesnym ruchu regionalnym	199
Agnieszka Pieńczak: Czynniki wpływające na kształtowanie się poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców Cisownicy	211
Grzegorz Studnicki: Między tożsamością a atrakcją. Rozważania na marginesie konfliktu wokół skoczowskiego „Judosza”	225
Alina Szczurek-Boruta: Poczucie tożsamości kulturowej młodzieży – kilka tendencji, hipotez i uwag z zakresu edukacji międzykulturowej	243
Aniela Różańska: Tożsamość religijna młodzieży na pograniczu cieszyńskim – uwarunkowania i dylematy jej kształtowania	252
Monika Bisek-Grąz: Oswajanie przestrzeni próbą wyznaczania dolnośląskiej tożsamości kulturowej	266
Edyta Korepta: Jerzego Pilcha groteska nostalgiczna	279
Aneta Wojtusiak: Dylematy metodologiczne w badaniu tożsamości regionalnej	288

TOŻSAMOŚCI ZIEMI ŚLĄSKIEJ POZA GRANICAMI POLSKI

Marie Gawrecká: Etniczne, terytorialne i narodowe tożsamości na Śląsku Opawskim	305
Józef Szymeczek: Walka standardów europejskich z mitami czeskimi	318
Roman Kaszper: Pomostem czy pod mostem? Przyczynek do dyskusji o perspektywach organizacji polskich w Republice Czeskiej	326
Magdalena Szalbot: Współczesne przemiany Cieszyna i Czeskiego Cieszyna jako przykład poszukiwania nowego wymiaru lokalnej tożsamości kulturowej	332
Barbara Grabowska: Společne zakorzenienie młodzieży zaolziańskiej	342
Jan Kajfosz: Asymilacja na Śląsku Cieszyńskim jako gra z pamięcią (analiza perspektyw badawczych)	353
Gregor Ploch: „Nasi wygrają”. Tożsamość etniczna Ślązaków w Niemczech i ich stosunek do obu ojczyzn	368
Grzegorz Chromik: Zarys historii polsko-niemieckiego kontaktu językowego i języka niemieckiego na Śląsku Cieszyńskim	381
Indeks osobowy	393